

PRAVILNIK

O SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA KNJIGA I EVIDENCIJA I PRAVILA ZA USKLAĐIVANJE PRIHODA I RASHODA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 98 od 1. decembra 2015)

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se sadržaj i način vođenja poslovnih knjiga i evidencija i pravila za usklađivanje prihoda i rashoda kod poreskog obveznika, u svrhu utvrđivanja osnovice poreza na dohodak od samostalne djelatnosti (u daljem tekstu: poreska osnovica).

Član 2.

(1) Poreska osnovica predstavlja razliku između prihoda i rashoda nastalih obavljanjem samostalne ili zajedničke djelatnosti u poreskom periodu.

(2) U svrhu utvrđivanja poreske osnovice prihodi se priznaju u poreskom periodu kada su stvarno naplaćeni, dok se rashodi priznaju u poreskom periodu kada su plaćeni, izuzev prihoda i rashoda koji u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i ovim pravilnikom imaju drugačiji tretman.

Član 3.

(1) Rashodi koji nisu u vezi sa obavljanjem djelatnosti poreskog obveznika ne priznaju se prilikom utvrđivanja poreske osnovice.

(2) Rashodi koji su plaćeni unaprijed ne priznaju se, ukoliko nisu stvarno nastali, odnosno priznaju se u poreskom periodu kada su i nastali.

Član 4.

(1) Rashodi po osnovu kamata priznaju se pod sljedećim uslovima:

1) ako se zajam odnosi na obavljanje registrovane samostalne djelatnosti,

2) ako je poreski obveznik pravno odgovoran za otplatu zajma,

3) ako poreski obveznik i zajmodavac imaju namjeru da poreski obveznik otplati zajam,

4) ako poreski obveznik i zajmodavac imaju dužničko-povjerilački odnos i

5) ukoliko poreski obveznik nije dati iznos kamate priznao u nabavnu vrijednost stalnih sredstava (kapitalizacija troškova kamata).

(2) Zatezne kamate po osnovu neizmirenja obaveze za uzete zajmove u predviđenim rokovima ne priznaju se prilikom utvrđivanja poreske osnovice.

(3) Ukoliko poreski obveznik uzme zajam po kamatnoj stopi koja se razlikuje od tržišne kamatne stope, u poresku osnovicu se priznaje iznos stvarno plaćene kamate, s tim da iznos stvarno plaćene kamate koji se priznaje u poreske svrhe ne može biti viši od iznosa koji odgovara zajmu uzetom po tržišnoj kamatnoj stopi.

(4) Ukoliko poreski obveznik plasira zajam po kamatnoj stopi koja se razlikuje od tržišne kamatne stope, u poresku osnovicu se priznaje iznos stvarno naplaćene kamate, s tim da iznos stvarno naplaćene kamate koji se priznaje u poreske svrhe ne može biti niži od iznosa koji odgovara zajmu plasiranom po tržišnoj kamatnoj stopi.

(5) Troškovi plaćeni za dobijanje zajma za nabavku imovine koja se amortizuje uvećavaju osnovicu imovine.

Član 5.

(1) Rashodi reprezentacije (izvođenje poslovnih partnera u ugostiteljske objekte, na sportske priredbe, u pozorišta, troškovi rekreacije i slično) priznaju se pod uslovom da su u vezi sa poslovnom djelatnošću poreskog obveznika, da su nastali radi unapređivanja poslovanja, da su dokumentovani i da njihov primalac nije povezano lice.

(2) Da bi se ostvario odbitak na osnovu rashoda reprezentacije moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

1) poreski obveznik mora biti u aktivnom poslovanju sa licem za čije je ugošćavanje izvršen trošak reprezentacije,

2) troškovi reprezentacije moraju neposredno prethoditi ili slijediti stvarnim poslovnim pregovorima u najboljoj namjeri i

3) poslovni pregovori moraju biti osnov nastanka troška, a podrazumijevaju stvarne napore poreskog obveznika da na osnovu poslovnih pregovora ostvari prihod ili neku drugu određenu poslovnu korist.

Član 6.

Plaćeni rashodi nabavne vrijednosti robe, materijala i učinaka u svrhu umanjenja poreske osnovice utvrđuju se na način da se vrši proračun sume nastalih na sumu plaćenih rashoda, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva i revizije.

Član 7.

(1) Trošak zakupa (zakupnina) je svaki iznos plaćen za korišćenje imovine koja ne pripada poreskom obvezniku.

(2) Zakupnina se može odbiti kao trošak samo ukoliko se zakupljena imovina koristi u poslovne svrhe.

(3) Uplata avansa zakupnine za period duži od tekuće poreske godine raspoređuje se ravnomjerno na period na koji se uplata odnosi.

Član 8.

(1) Gubicima na zalihama smatraju se gubici koji nastaju tokom čuvanja, pri manipulaciji, kao posljedica prirodnih uticaja, tehnoloških procesa ili kao posljedica preduzimanja neophodnih radnji u postupku čuvanja, proizvodnje i prometa zaliha.

(2) Gubici robe i materijala su:

1) kalo koje predstavlja svaki prirodni gubitak u težini ili zapremini robe i materijala koji nastaje usljed prirodnih karakteristika dobara podložnih isparavanju, taloženju i razlaganju,

2) rastur je manjak na robi i materijalu nastao rasipanjem dobra pri manipulaciji,

3) kvar je manjak koji nastaje na robi i materijalu zbog hemijskih i fizičkih promjena, a za posledicu ima pogoršanje kvaliteta robe ili roba postaje neupotreblija i

4) lom je manjak na robi i materijalu nastao lomljenjem robe i materijala koji su po prirodi lomljivi.

(3) Gubici na zalihama po osnovu kvara, loma, kala i rastura priznaju se kao poreski dopustivi rashodi do iznosa propisanog normativom rashoda od količine robe koja je u određenom periodu nabavljena, prerađena, proizvedena ili prodana.

(4) Kao trošak priznaje se samo vrijednost stvarnih gubitaka na robi i materijalu koji su ispravno uskladišteni i sa kojima se manipuliše na propisani način.

(5) Utvrđivanje gubitaka na zalihama vrši popisna komisija poreskog obveznika i o izvršenom popisu obavezno sačinjava zapisnik i popisnu listu, koji se smatraju knjigovodstvenom ispravom, bez koje se gubitak zaliha ne može priznati.

(6) Normativi iz stava 2. ovog člana odgovaraju normativima koji se primjenjuju prilikom obračuna osnovice poreza na dobit.

Član 9.

(1) Manjak zaliha koji se može pravdati višom silom je poreski priznat rashod, najviše do iznosa koji je evidentiran u poslovnim knjigama poreskog obveznika, a manjak se utvrđuje popisom od popisne komisije nadležnog organa, o čemu se sačinjava zapisnik i popisna lista.

(2) Pod višom silom podrazumijevaju se elementarne nepogode i prirodne katastrofe (poplava, požar, zemljotres i drugo) proglašene na osnovu akta nadležnog organa.

Član 10.

(1) Poreski gubitak predstavlja negativnu razliku između prihoda i rashoda u postupku utvrđivanja poreske osnovice za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti.

(2) Poreski gubitak iz stava 1. ovog člana prenosi se i nadoknađuje umanjivanjem poreske osnovice u narednih pet godina.

(3) Ukoliko poreski obveznik ima gubitak u više poreskih godina, poreski gubitak iz ranije poreske godine nadoknađuje se prije poreskog gubitka iz novije poreske godine, a rok od pet godina za prenos i odbijanje poreskog gubitka od poreske osnovice teče posebno za svaki poreski gubitak.

Član 11.

(1) Poreski obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost obavezan je da vodi propisane poslovne knjige i evidencije, a ako fizičko lice ima registrovano više od jedne poslovne djelatnosti, poreski obveznik je dužan da vodi posebne knjige i evidencije za svaku samostalnu poslovnu djelatnost.

(2) Sistem vođenja knjiga i evidencija treba da registruje i prikaže svaku transakciju.

(3) Poslovne knjige i evidencije za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva na obračunskom osnovu su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige koje imaju sadržaj i vode se u skladu sa propisima kojima se reguliše oblast računovodstva i revizije.

(4) Poslovne knjige i evidencije za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji poslovne knjige vode po principu prostog knjigovodstva jesu: knjiga prihoda i knjiga rashoda, knjiga stalnih sredstava i knjiga potraživanja i obaveza.

(5) Mali preduzetnik vodi samo knjigu prometa (prihoda).

(6) U poslovne knjige i evidencije unose se opšti podaci o poreskom obvezniku (ime, prezime, JIB, JMB, adresa, naziv radnje, vrsta djelatnosti) i podaci za koju je knjiga ili evidencija namijenjena.

(6) Poslovne knjige vode se za svaku poresku godinu.

(7) Sadržaj i izgled poslovnih knjiga i evidencija iz stava 6. ovog člana nalaze se u prilogima br. 1, 2, 3 i 4 ovog pravilnika, koji čine njegov sastavni dio.

Član 12.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 06.05/020-2780/15

27. novembra 2015. godine, Banja Luka

Ministar, dr Zoran Tegeltija, s.r.